

Krista Mikkonen vihr

Kirjallinen kysymys luonnonarvohehtaarin verokohtelusta

Eduskunnan puhemiehelle

Luontokato ja luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen ovat eksistentiaalisia uhkia, joihin vastaamisella ja varautumisella on jo nyt kova kiire. Suomi on sitoutunut pysäyttämään luontokadon vuoteen 2030 mennessä ja sitoutunut EU:n biodiversiteettistrategiaan, jonka perusteella 30 % maa- ja meripinta-alastamme tulisi suojella ja 10 % tiukasti lain nojalla.

Ihmiskunnan varallisuus on synnytetty ja kasvatettu luonnon kustannuksella. Kulutuksemme on jo pitkään ylittänyt luonnon kantokyvyn. Siitä seuraa väijäämättä hyvinvointimme lasku, kun luonnosta saatavat tavarat ja palvelut eivät enää riitä tukemaan luonnosta riippuvaa talouttamme. Luontokadon myötä heikkenevät myös luonnon merkittävät hyvinvointi-, terveys- ja virkistysvaikutukset.

Luonnonsuojelu ei itsessään riitä, vaan luonnon tilaa on aktiivisesti parannettava ja näin tuettava luonnon elpymistä. Tähän meitä velvoittaa myös EU:n ennallistamisasetus, jonka mukainen kansallinen ennallistamissuunnitelma olisi julkaistava vuoden 2026 syksyyn mennessä.

Edellisen hallituksen valmisteleva 1.6.2023 voimaan tullut luonnonsuojelulain muutos mahdollistaa vapaaehtoisen kompensaation. Julkiset tai yksityisen sektorin toimijat voivat jo nyt ostaa niin kutsuttuja luonnonarvohehtareita, mikäli niiden oma toiminta heikentää luonnon tilaa. Luonnonarvomarkkinoilla on valtava potentiaali, mutta sitä ei ole vielä saatu valjastettua luontotyöhön riittävässä mittakaavassa.

Hallitus on vuoden 2024 talousarvioneuvotteluidensa yhteydessä kirjannut pöytäkirjaansa näin: "Hallitus panostaa luontoarvomarkkinoiden kehittämiseen ja selvittää yritysten luontorahoituksen verokohtelua, jotta ennallistamisasetuksen toimeenpanoon saadaan kanavoitua myös yksityistä rahoitusta."

Tavoite yritysten luontorahoituksen verokohtelun selvityksestä sekä yksityisen rahoituksen ohjaamisesta ennallistamisasetuksen toimeenpanoon on äärimmäisen tärkeä.

Tämänhetkisessä verolainsäädännössä luonnon tilan parantamista ei ole huomioitu, eikä ympäristönsuojelumenoja ole yksiselitteisesti säädetty yrityksen vähennyskelpoisiksi menoiksi. Verohelpotusten takaaminen elinkeinonharjoittajille olisi hyvä kannustin ekologiseen kompensaatioon ryhtymiseksi ja auttaisi osaltaan vauhdittamaan luonnonarvomarkkinan kasvua Suomessa. Muutoksen fiskaalinen vaikutus olisi tuskin asian painoarvoon nähden kohtuuton.

Kirjallinen kysymys KK 102/2026 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Milloin hallituksen selvitys yritysten luontorahoituksen verokohtelusta valmistuu,

aikooko hallitus tuoda eduskunnalle esityksen, jossa lakiin elinkeinotulon verotuksesta lisätään vähennyskelpoiseksi menoksi ekologisen kompensaation toteuttaminen esimerkiksi luonnonarvohehtaareita ostamalla, ja

mitä muita toimenpiteitä hallitus aikoo toteuttaa yksityisen rahan ohjaamiseksi ennallistamisasetuksen toimeenpanoon?

Helsingissä 23.3.2026

Krista Mikkonen vihr